

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ
POWIATOWEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
„BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI”
w Wałbrzychu za I półrocze 2020 r.**

W okresie sprawozdawczym działalność Biblioteki pod Atlantami była uwarunkowana wystąpieniem sytuacji epidemicznej, związanej z pandemią koronawirusa. Koniecznym było nie tylko zamknięcie placówki dla czytelników (od 16.03 – 8.05. br.), ale także zorganizowanie pracy zdalnej dla zespołu pracowniczego. Realizacja większości zadań w okresie zamknięcia biblioteki przebiegała głównie w formie online. Pracownicy merytoryczni przygotowali w tym okresie m.in. materiały edukacyjne, gry mobilne, filmy i prezentacje publikowane na stronie Biblioteki i w mediach społecznościowych. Okres ten wykorzystano również na przeprowadzenie prac porządkowych i selekcję księgozbioru, przygotowanie i przeprowadzenie skontrum zbiorów Filii nr 5 z oddziałem dziecięcym, przygotowanie skontrum likwidowanej Filii nr 2. Przeprowadzono również I etap remontu Filii nr 6 z oddziałem dziecięcym oraz malowanie Galerii pod Atlantami. Czas ten spożytkowano również na przeprowadzenie pakietu szkoleń wśród kadry bibliotecznej (poniżej szczegółowy opis).

Biblioteka w br. otrzymała dofinansowanie na trzy projekty ministerialne w ramach programów „Partnerstwo dla książki” oraz „Ojczysty – dodaj do ulubionych”. Konieczna była jednak rezygnacja z przeprowadzenia dwóch zadań ze względu na brak możliwości ich realizacji w zaistniałej sytuacji epidemicznej. Realizowano natomiast projekt szkoleniowy pn. „AKADEMIA NOWOCZESNEGO BIBLIOTEKARZA” (program „Partnerstwo dla książki”/dotacja w kwocie 16 800,00 zł, bez konieczności wnoszenia wkładu własnego), skierowany do bibliotekarzy z terenu miasta oraz powiatu wałbrzyskiego.

W okresie sprawozdawczym Biblioteka pod Atlantami otrzymała również dofinansowanie z:

- BIBLIOTEKI NARODOWEJ w kwocie 64 615,00 zł z programu „Zakup nowości do bibliotek publicznych” (wkład własny zagwarantowała Gmina Wałbrzych);
- FUNDUSZU REGIONU WAŁBRZYSKIEGO w kwocie 1 000,00 zł na działania w ramach kolejnej edycji „Tygodnia z Regionem”;
- Fundacji ORLEN z programu „Moje miejsce na Ziemi” grant w wysokości 5000,00 zł na realizację projektu ph. „Stary Zdrój na nowo”.

GROMADZENIE I OPRACOWYWANIE I UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W okresie sprawozdawczym zbiory biblioteczne wzrosły ogółem o 2061 egz. (w tym 1726 książek i 335 zbiorów specjalnych) na łączną kwotę 47 206,26 zł). Podobnie jak w roku ubiegłym Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu przeznaczyło stosowne środki na zakup nowości multimedialnych i zbiorów regionalne. Biblioteka zyskała dzięki temu łącznie 266 egz. w/w zbiorów (zbiory specjalne – 265 egz. i książki – 1 egz.) na kwotę 9 994,00 zł.

W 2020 r. z programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” wałbrzyska księżnica uzyskała dofinansowanie w wysokości 64 615,00. Gmina Wałbrzych zadeklarowała konieczny wkład własny w wysokości 120 000,00 zł. Ze względu na obowiązujące procedury większa część zakupu nowości z w/w środków będzie realizowana w II półroczu. Dodatkowym utrudnieniem i nowym wyzwaniem w organizowaniu tegorocznych zakupów zbiorów była pandemia COVID-19, która na przeszło 1,5 miesiąca całkowicie zmieniła polskie realia, w tym rynek wydawniczy i funkcjonowanie hurtowni książek. W bieżącej prenumeracie znalazły się 92 tytuły gazet i czasopism.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-BIBLIOGRAFICZNA

Dział Informacji Naukowej i Czyteln realizował usługi w zakresie:

- **digitalizacji** – wprowadzono do bazy 83 opisów DŹS-ów; pozyskanie DŹS-ów i publikacji ze Starostwa Powiatowego, Informacji Turystycznej, Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu i Szczawnie-Zdroju, BWA, Teatru Dramatycznego, Teatru Lalki i Aktora, Muzeum Porcelany, Teatru Zdrojowego w Szczawnie-Zdroju, WOK;
- **wypożyczeń międzybibliotecznych** – zamówiono 4 pozycje dla 4 osób. Z własnych zbiorów wysłano 5 skanów dla innych bibliotek; od 17 marca w związku ze stanem epidemiologicznym wypożyczenia międzybiblioteczne nie funkcjonowały (usługi tej nie realizowały inne partnerskie biblioteki);
- **Bibliografii Regionalnej** - do bazy regionalnej Biblioteki pod Atlantami w I półroczu br. wprowadzono 449 opisów.

LEGIMI

Wypożyczalnia Główna kontynuowała współpracę z Dolnośląską Biblioteką Publiczną we Wrocławiu w zakresie bezpłatnego udostępniania użytkownikom biblioteki z e-booków:

Liczba aktywnych kont – 8338

Liczba wypożyczeń – 31186

Liczba otwarć – 13562

Liczba użytkowników – 569

Liczba wykorzystanych kodów – 799

Pozostało stron – 2357918511

Dane za I półrocze 2020 r. pokazują duży wzrost zainteresowania usługą, która szczególnie w czasie lockdownu zyskała wielu nowych użytkowników. W tym okresie z usług portalu skorzystało 569 nowych osób (2019 - 331) które łącznie wypożyczyły 31186 książek (2019 - 16014). Liczba wszystkich aktywnych kont to 8338 (2019 - 4490). W związku z koniecznym zamknięciem instytucji dla czytelników umożliwiono im uzyskanie kodu dostępu do Legimi drogą mailową.

DZIAŁALNOŚĆ INSTRUKCYJNO-METODYCZNA I SZKOLENIOWA

I. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

W styczniu instruktor sporządziła sprawozdanie roczne z działalności, zawierające m.in. informacje na temat szkoleń, instruktażu i doradztwa dla bibliotekarzy „Biblioteki pod Atlantami” oraz bibliotek z terenu powiatu wałbrzyskiego. Wraz z dyrektorem biblioteki sporządziła także na potrzeby:

- organizatora - roczne sprawozdanie opisowe z działalności instytucji, a także dane statystyczne wybranych placówek biblioteki za rok 2019, służące monitorowaniu wskaźników rezultatu projektu „Rozwój oferty kulturalnej Aglomeracji Wałbrzyskiej poprzez przebudowę i doposażenie obiektów instytucji kultury w Wałbrzychu”, wykaz projektów i programów edukacyjnych realizowanych przez Bibliotekę w 2020 r. oraz dane do Raportu o stanie gminy;

- biblioteki wojewódzkiej - dane statystyczne za rok 2019 biblioteki powiatowej oraz bibliotek publicznych z terenu powiatu;
- GUS - komplet danych odnoszących się do działalności merytorycznej i wystawienniczej „Biblioteki pod Atlantami” w 2019 r. w formie druków K-03 i K-05.

II. SZKOLENIA I INSTRUKTAŻ DLA PRACOWNIKÓW PiMBP

Podczas pracy zdalnej bibliotekarze z terenu miasta i powiatu poszerzali swoją wiedzę za pośrednictwem webinarium i wykładów online. Częściowo zastąpiły one planowane szkolenia wewnętrzne. Ich tematyka obejmowała zagadnienia:

- Formy pracy z czytelnikiem /20 os.
- Czytelnik trudny i oporny /8 os.
- Osoby niepełnosprawne jako uczestnicy kultury /11 os.
- Kreatywność w działaniach bibliotekarzy /15 os.
- Literatura jako narzędzie terapeutyczne /7 os.
- Korzystanie z informacji /7 os.
- Biblioteka zdalnie /7 os.
- Narzędzia cyfrowe /9 os.
- Pisanie wniosków i projektów /5 os.
- Lider w zespole /5 os.
- Marka biblioteki /6 os.
- Raportowanie naruszeń ochrony danych osobowych /39 os.

Siedmioro bibliotekarzy uczestniczyło w kursach e-learningowych:

- Przetwarzanie obrazów cyfrowych w programie GIMP
- Mini komiks w ToonyTool
- HotPotatoes: tworzenie interaktywnych materiałów dydaktycznych
- Tworzenie arkusza kalkulacyjnego (MS Excel 2010)
- Voki – awatar w sieci
- Kreator – generator. Chmura wyrazowa
- Tworzenie prezentacji PREZI

Z uwagi na zaistniałą sytuację wszyscy pracownicy odbyli w kwietniu szkolenia:

- „Praca w cieniu pandemii” – szkolenie BHP dotyczące pracy w warunkach narażenia na działanie szkodliwych czynników o działaniu zakaźnym,
- „Zasady bezpiecznej pracy zdalnej szkolenie dla pracowników” – szkolenie online (portal odo24.pl.)

W okresie sprawozdawczym odbyły się 2 instruktaże wstępne dla nowozatrudnionych bibliotekarzy, które miały charakter szkoleń adaptacyjnych. Za ich organizację opowiadał instruktor oraz kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.

III. SZKOLENIA I PORADNICTWO NA RZECZ BIBLIOTEK POWIATU

W styczniu instruktor diagnozowała potrzeby szkoleniowe bibliotekarzy publicznych z jednostek samorządowych powiatu. Badanie miało formę ankiety, której wyniki pozwoliły na wyznaczenie obszarów, w których jest największa potrzeba przeszkolenia pracowników. Zgodnie z przyjętym planem zorganizowano następujące spotkania:

- „Aktywny senior i kreatywny bibliotekarz w akcji” - Akademia Body&Mind w Centrum Biblioteczno-Kulturalnym w Czarnym Borze (luty)
- „Analiza czytelnictwa w 2019 r. w powiecie wałbrzyskim na tle bibliotek Dolnego Śląska i kraju” (marzec) – dla kadry kierowniczej bibliotek,

- „Wskazówki do organizowania i prowadzenia spotkań autorskich” (marzec).

Ze względu na ogłoszenie stanu epidemii i funkcjonowanie placówki w nowych trudnych warunkach w kwietniu - poza planem - zrealizowano cykl szkoleń poświęconych stresowi. Odbyły się 4 szkolenia online, poprowadzone przez doświadczonego trenera D. Deca z Instytutu Inspiracji:

- „Zrozumieć stres” (22.04. /25 os.)
- „Jak zarządzać stresem?” (29.04. /26 os.)
- „Ćwiczenia oddechowe, rozciągające i relaksacyjne dla bibliotekarzy, czyli jak radzić sobie ze stresem” (23.04. /22 os. i 30.04. /22 os.)

Od kwietnia Biblioteka pod Atlantami realizuje projekt szkoleniowy pn. **AKADEMIA NOWOCZESNEGO BIBLIOTEKARZA**, dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu „Partnerstwo dla książki”. Zakłada on realizację cyklu szkoleń rozwijających kompetencje zawodowe kadry bibliotecznej z terenu miasta oraz powiatu wałbrzyskiego. Oferuje kompleksowy pakiet szkoleń z zakresu najistotniejszych dla rozwoju bibliotek obszarów: sprawnego zarządzania zespołem, efektywnej pracy z użytkownikiem w każdym wieku, budowania atrakcyjnej oferty bibliotecznej. Z uwagi na sytuację związaną z pandemią koronawirusa wszystkie dotychczasowe szkolenia odbyły się w formule online. W I półroczu przeprowadzono następujące szkolenia w zakresie:

I. Zarządzania zespołem, w tym podnoszenia kompetencji liderkich i komunikacyjnych:

- „Jak zbudować dobry zespół w bibliotece” - warsztaty budowania wspólnych strategii w oparciu o potencjał i wspieranie rozwoju jednostek (8.04. /17 os.).
- „Komunikacja a współpraca” – budowanie dobrej komunikacji w zespole (15.04. /18 os.) .
- „Organizacja pracy zdalnej w bibliotece” – szkolenie w zakresie efektywnego wykorzystania dostępnych narzędzi w zdalnym trybie pracy (29.06. /27 os.).

II. Podnoszenia jakości pracy:

- „Standardy obsługi klienta i proaktywne podejście do pracy z klientem w bibliotece” – szkolenie w zakresie budowania wizerunku profesjonalnego bibliotekarza (4.06./25 os.).

III. Wykorzystania nowych technologii w kontaktach i pracy z użytkownikiem:

- „Podcast – jak od zera stworzyć ciekawy podcast?” - warsztaty (25.05. /10 os.).
- „Mniej znaczy więcej, czyli jak zainteresować odbiorcę w social media” (10.06. /9 os.).

IV. Budowania oferty dla różnych grup użytkowników:

- „Co czyta młodzież - jak i czym przekonać nastolatków do lektury” – wykład online dra M. Zająca z Uniwersytetu Warszawskiego (21.05. /30 os.).

W powyższych szkoleniach objętych projektem uczestniczyli zarówno bibliotekarze wałbrzyskiej książnicy, jak i pracownicy bibliotek publicznych z terenu powiatu.

W dniach 3-5 lutego br. instruktor odbyła indywidualne spotkania z dyrektorami i kierownikami bibliotek powiatu wałbrzyskiego w celu instruktażu dotyczącego wypełnienia sprawozdań statystycznych za rok 2019 dla Głównego Urzędu Statystycznego. Spotkania te wykorzystano również do omówienia bieżących problemów bibliotek. W okresie zamknięcia bibliotek z powodu epidemii koronawirusa wielokrotnie kontaktowała się z dyrektorami i bibliotekarzami w powiecie przedstawiając aktualne oferty szkoleń i dzieląc się doświadczeniami w organizacji pracy zdalnej.

Łącznie w 1. półroczu 2020 r. instruktor udzieliła 15 porad instruktorskich bibliotekarzom z terenu powiatu, głównie w zakresie sprawozdawczości oraz organizowania bibliotek w reżimie sanitarnym. Z racji pełnienia zadań powiatowych w 2020 r. odbyły się 2 planowane wizyty instruktorskie w:

- Miejskiej Bibliotece Publicznej - Centrum Kultury w Boguszowie-Gorcach (27.02.). Rozmowa z wicedyrektorem placówki na temat: planowanych zmian w kontekście ciągłego odpływu

czytelników, planów miejskich imprez kulturalnych z udziałem biblioteki, współpracy ze szkołami oraz zakresie obowiązków pracownika zastępującego dotychczasowego specjalistę ds. bibliotek.

- Bibliotece Publicznej w Mioszowie (10.06.). Spotkanie z bibliotekarzem oraz dyrektorem Mioszowskiego Centrum Kultury dotyczące sytuacji biblioteki, jej roli w strukturze centrum. Głównym tematem było zamknięcie filii w Unistawiu Śląskim oraz plany likwidacji filii w Sokołowsku. Po rozmowie instruktor odwiedziła nieczynną filię i spotkał się z sołtysem Sokołowska, ofiarując pomoc w zakresie organizacji punktu bibliotecznego.

IV. UDZIAŁ W ORGANIZOWANIU IMPREZ KULTURALNYCH I EDUKACYJNYCH

Instruktor pełniąc obowiązki zastępcy dyrektora na bieżąco zajmowała się koordynacją działań tworzących ofertę edukacyjno-kulturalną biblioteki. Pod jej kierunkiem powstał w I. półroczu plan zajęć dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych ph. „Ferie EKOlogiczne”, rozpoczynających program edukacyjny „Żyj w zgodzie z przyrodą”.

W lutym instruktor włączyła się do współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną – Centrum Kultury w Boguszowie-Gorcach przy organizacji XXIV. Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego „Pegazik”, pełniąc funkcję przewodniczącej jury konkursu.

W marcu instruktor rozpoczęła przygotowania do współpracy na rzecz powstania dźwiękowej mapy Wałbrzycha, które zostały jednak zawieszono wraz z wprowadzeniem stanu epidemii.

W maju instruktor koordynowała program Tygodnia Bibliotek ph. „Zasmakuj w bibliotece”, dostosowując go do aktualnych warunków wynikających z pandemii (wszystkie planowane wcześniej działania edukacyjne i kulturalne, głównie promujące książkę i bibliotekę, zostały zrealizowane w sieci przy pomocy mediów społecznościowych Biblioteki).

V. SELEKCJA I KONTROLA ZBIORÓW PiMBP

Instruktor prowadziła bieżącą kontrolę stanu księgozbioru i jego selekcję w wybranych działach i filiach. Priorytetem w roku 2020 była selekcja zbiorów likwidowanej Filii nr 2 pod kątem zagospodarowania księgozbioru, m.in. przekazania części zbiorów do biblioteki szkolnej PSP nr 5 w Wałbrzychu, a także do innych placówek edukacyjnych i opiekuńczych.

W I. półroczu 2020 r. odbyły się dwa skontra:

1) z uwagi na zmianę kierownika w terminie 19-30 marca została przeprowadzona kontrola zbiorów Filii nr 5 z oddziałem dziecięcym na Sobięcinie.

2) w związku z zamknięciem Filii nr 2 w dniach 25.05-05.06 przeprowadzono skontrum likwidacyjne księgozbioru placówki, które wykazało stan rzeczywisty zbiorów. Księgozbiór został przewieziony do budynku głównego Biblioteki, gdzie trwają prace nad jego rozdysponowaniem. W 1. półroczu przekazano do bibliotek szkół wałbrzyjskich ponad 2 000 woluminów literatury dziecięcej i młodzieżowej. Ponad 1 500 książek zostanie przeinwentaryzowanych do innych komórek Biblioteki pod Atlantami. Planowane jest też przekazywanie książek do publicznych bibliotek powiatu i regionu.

W dalszym ciągu pod kierunkiem instruktora prowadzona jest głęboka selekcja zbiorów obu filii na Nowym Mieście. Jej celem jest przygotowanie księgozbioru do warunków nowej siedziby w przyszłym roku.

ANALIZA DANYCH STATYSTYCZNYCH

UŻYTKOWNICY PiMBP „BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI” – 1. półrocze 2020 r.

Dział/Filia	Liczba czytelników	Liczba odwiedzin w czytelnictwie	Liczba uczestników imprez bibliotecznych	Liczba korzystających z usług biblioteki	Liczba osób korzystających z komputera	Liczba wszystkich odwiedzin	Liczba udzielonych informacji
filie	5359	4091	2487	11937	1446	30336	4139
centrala	2398	3468	1438	7549	818	16305	7597
razem	7757	7559	3925	19486	2264	46641	11736

Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną trudno porównywać jakiegokolwiek dane statystyczne z analogicznym okresem ubiegłego roku. Jednak wyraźnie widać, że po czasowym zamknięciu biblioteka znów tętni życiem, zaspokajając głównie potrzeby czytelnicze mieszkańców. W dalszym ciągu w zawieszeniu pozostaje realizacja oferty edukacyjnej i kulturalnej. Jednak w pewnym zakresie jest ona prowadzona w formie online w bibliotecznych mediach społecznościowych.

ANALIZA FUNKCJONOWANIA SIECI BIBLIOTECZNEJ

Od kilku lat trwają intensywne starania o podniesienie standardów funkcjonowania sieci bibliotecznej. „Biblioteka pod Atlantami” posiada obecnie 8 filii. W ramach intensywnych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania wszystkich filii bibliotecznych, kolejna placówka ma szansę na nowe „oblicze”. Mowa tu o Filii nr 1 na Nowym Mieście. W kwietniu 2020 r. podpisano umowę z IPAW na realizację zadania pn. „Adaptacja lokalu użytkowego przy ul. Piłsudskiego 51-53 na potrzeby funkcjonowania Filii nr 1 z oddziałem dziecięcym Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu (numer projektu: RPDS.04.03.04-02-0001/19)“- realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, działania 4.3 Dziedzictwo kulturowe. Podzadania 4.3.4 Dziedzictwo kulturowe – ZIT (schemat B). Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w kwocie 1 008 758,35 PLN. Wartość całkowita projektu: 1 186 774,53 PLN. W okresie sprawozdawczym przygotowano i ogłoszono (przy współpracy z Biurem Zamówień Publicznych UM w Wałbrzychu) zapytanie ofertowe na inwestora zastępczego oraz przetarg nieograniczony na wykonawcę robót budowlanych. Planowane zakończenie realizacji zadania to 15 czerwca 2021 r.

Dzięki współpracy z Miejskim Zakładem Budynków Spółka z o.o. w Wałbrzychu udało się przeprowadzić I etap remontu Filii nr 6 z oddziałem dziecięcym na Białym Kamieniu. MZB sfinansowało zakup i wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Biblioteka ze środków własnych wymalowała pomieszczenia biblioteczne, zakupiła płytki podłogowe do holu. W formie sponsoringu został wyremontowany hol filii przez wałbrzyską firmę budowlaną BUD-MICH - Włodzimierz Michalak i Synowie. Placówka wymaga dalszych prac remontowych, przede wszystkim usunięcia wilgoci i osuszenia ścian budynku. Wykonanie tych prac zadeklarowało MZB w przyszłym roku.

Na mocy Uchwały Nr XXII/ 220/ 20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 23 kwietnia 2020 r. likwidacji uległa Filia nr 2 Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteki pod Atlantami”, usytuowana przy ul. Niepodległości 66. W maju placówka ostatecznie została zamknięta dla czytelników i rozpoczęły się prace związane z likwidacją. Przeprowadzono skontrum likwidacyjne zbiorów oraz inwentaryzację pozostałego mienia filii. Zarówno księgozbiór, jak i sprzęt biblioteczny oraz gospodarczy zostały przewiezione do budynku głównego biblioteki, gdzie podjęto prace w celu właściwego jego zagospodarowania. Część książek jest w trakcie przeinwentaryzowania do innych komórek. Ponad 2 000 egzemplarzy książek dla dzieci i młodzieży przekazano nieodpłatnie do bibliotek szkolnych. Część zbiorów trafi wg zapotrzebowania do bibliotek publicznych z terenu powiatu wałbrzyskiego i najbliższego regionu.

Ze względu na trwający stan epidemii zawieszono prace nad tworzeniem punktu bibliotecznego na terenie Dziennego Domu Pomocy Senior Plus w dzielnicy Podgórze.

POPULARYZACJA KSIĄŻKI, BIBLIOTEKI I CZYTELNICTWA

OFERTA EDUKACYJNO-KULTURALNA

Tegoroczną ofertę kulturalną i edukacyjną Biblioteka pod Atlantami realizowała zarówno w formie tradycyjnej (do czasu ogłoszenia sytuacji epidemicznej w kraju) oraz online, głównie na bibliotecznych profilach społecznościowych (po zamknięciu placówki w II połowie marca br.). Większość tradycyjnych działań realizował Dział Dziecięco-Młodzieżowy, Wypożyczalnia Główna oraz Pracownia Regionalna, natomiast działania online, oprócz wcześniej wspomnianych działów przygotowywały również większe filie biblioteczne, Galeria pod Atlantami i Dział Promocji.

NAJWAŻNIEJSZE IMPREZY

- **Ferie EKologiczne** - tegoroczna oferta zajęć dla dzieci i młodzieży ukierunkowana na edukację w zakresie ochrony przyrody. Cykl ten zainaugurował realizowany w 2020 r. przez Bibliotekę program „Żyj w zgodzie z przyrodą”. W programie znalazły się:
 - zajęcia literackie na bazie najnowszych książek o tematyce ekologicznej,
 - warsztaty ekologiczne na temat zachowań i nawyków ukierunkowanych na dobro przyrody,
 - ekodzieło, czyli warsztaty plastyczne z wykorzystaniem odpadów,
 - ekologia na wesoło - łamigłówki, quizy, rebusy i krzyżówki o tematyce ekologicznej,
 - warsztaty tworzenia gier o tematyce ekologicznej.Ofertę realizowały największe placówki: Dział Dziecięco-Młodzieżowy w centrali oraz filie nr: 5, 6, 7, Multimedialna Filia Biblioteczna. Łącznie przeprowadzono 50 spotkań, w których udział wzięło ponad 650 osób.
- **V. edycja Powiatowego Konkursu LITEROWANIE NA ŚNIADANIE (28.02)**. Uczniowie klas IV-VI szkół podstawowych sprawdzali swoje umiejętności w kilku konkurencjach, m.in.: literowanie wyrazów, znajomość definicji wyrazów dawnych i gwary, znajomość najczęściej popełnianych błędów logiczno-językowych, znajomość ortografii. W konkursie udział wzięło 46 uczniów z 18 szkół podstawowych z Wałbrzycha i powiatu wałbrzyskiego.

- **Tydzień Bibliotek (8-15.05).** Ze względu na epidemię program obchodów uległ całkowitej zmianie. Znalazły się w nim wyłącznie działania online, dostępne za pomocą bibliotecznych mediów społecznościowych. Były to m.in.:
 - felietony Józefa Wiłkomirskiego, publikowane zwykle w „In-Formatce”,
 - „Warto obejrzeć” – program polecający najciekawsze filmy oparte na literaturze, dostępne w zbiorach Biblioteki,
 - „Biblioteka od kuchni” – materiał filmowy przedstawiający miejsca zwykle niedostępne dla czytelników,
 - „Droga do jubileuszu” prezentacje najciekawszych wątków 75-letniej historii „Biblioteki pod Atlantami” (z okazji zbliżającej się rocznicy),
 - „Było, minęło” - cykl prezentacji historycznych na temat wybranych miejsc i obiektów, które nie przetrwały do dzisiaj (w oparciu o materiały Pracowni Regionalnej),
 - *Premiery w Legimi* - wykaz bezpłatnych ebooków i audiobooków,
 - Quiz obrazkowy dla dzieci,
 - gry mobilne w aplikacji Action Track,
 - Bajka o koronawirusie i inne bajki oraz materiały dla rodziców do wspólnej z dziećmi zabawy i lektury,
 - Biblioteka w czasie pandemii – filmowy instruktaż na temat bezpiecznego korzystania ze zbiorów bibliotecznych.

OFERTA DLA DZIECI

PROGRAMY EDUKACYJNE

- **„Żyj w zgodzie z przyrodą”** - program w zakresie szeroko rozumianej ekologii realizowany we wszystkich oddziałach dziecięcych. Ma na celu uświadamianie dzieciom niepożądanych i niebezpiecznych zjawisk w środowisku oraz rozwijanie postaw i nawyków proekologicznych. Program zainicjowały „FERIE EKologiczne”, w ofercie znajdują się różnorodne zajęcia o charakterze warsztatowym na temat m.in. segregacji śmieci, oszczędzania wody i energii. Całość dopełniają prezentacje multimedialne, prelekcje i seanse filmowe.
5 spotkań/ 80 dzieci
- **„Różne strony książki”** – program w zakresie edukacji czytelniczej. Aspekt edukacyjny polega głównie na odkrywaniu i wykorzystywaniu rozmaitych walorów książki (m.in. poznawczego, artystycznego, integracyjnego, biblioterapeutycznego). Ponadto program ma pomóc w rozwijaniu kompetencji czytelniczych oraz rozbudzeniu chęci obcowania z różnymi formami książki. W omawianym okresie zrealizowano szereg zajęć bibliotecznych oraz warsztatów intrologatorskich.
9 spotkań/ 198 dzieci
- **„Mała książka wielki człowiek”** - Program Instytutu Książki połączony z wielką kampanią społeczną „Mała książka wielki człowiek” promujący wspólne czytanie książek w rodzinie. Adresatami są dzieci w wieku 3-6 lat oraz ich rodzice. Biblioteka uczestniczy w programie poprzez rejestrowanie małych czytelników i honorowanie tych najaktywniejszych oraz dystrybucję wyprawek czytelniczych „Pierwsze czytanki”. **W 1. półroczu 2020 r. rozdano 54 wyprawki.**

ZAJĘCIA CYKLICZNE

- **Kluby Czytających Rodzin** (Filia 5, Filia 7, MFB, centrala) – cykliczne spotkania literacko-plastyczne skierowane do dzieci i ich rodzin, mające na celu budowanie i pielęgnowanie więzi rodzinnych poprzez wspólne czytanie. Teksty literackie są tu bazą do zajęć i zabaw dydaktycznych.
8 spotkań/ 55 osób
- **Bajkowe Kluby Malucha** (Filia 7, MFB) – cykl spotkań dla najmłodszych dzieci w wieku do 5 lat wraz z rodzicami. Uczestnictwo w zajęciach daje maluchom możliwość przebywania w grupie, rozwijania swoich pierwszych talentów, osvajania z książkami. Rodzice natomiast mogą wymieniać doświadczenia w sprawach wychowania swoich pociech.
6 spotkań/ 89 osób
- **„Strefa uczuć”** (MFB) – cykl zajęć przeznaczony dla starszych grup przedszkolnych i „zerówek” szkolnych. Podczas warsztatów dzieci rozwijają swoją wyobraźnię i budują wspólnie świat, który nie zawsze jest przychylny młodemu człowiekowi.
2 spotkania/ 26 dzieci
- **„Symbole Wałbrzycha”** (Filia 5) – cykl zajęć regionalnych dla najmłodszych
4 spotkania/ 55 dzieci
- **Seanse i poranki filmowe** (Filia 7, MFB, centrala) - repertuar stanowią wartościowe filmy fabularne, dokumentalne i animacje z różnych stron świata, znanych producentów dla dzieci takich jak Disney czy Pixar.
9 spotkań/ 198 dzieci
- **„Duże sprawy małych ludzi”** (centrala) - spotkania filmowe dla różnych grup wiekowych poruszające ważne, czasami trudne tematy, takie jak: tolerancja, dyskryminacja, różnice kulturowe.
3 spotkania/ 60 dzieci
- **„Fabryka dźwięków – skąd się bierze muzyka”** - cykl zajęć muzycznych dla przedszkolaków, ma przybliżyć im podstawowe zjawiska muzyczne. Spotkania są wzbogacane materiałami dostępnymi w Dziale Zbiorów Audiowizualnych
2 spotkania/ 46 dzieci

IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE

- **Dzień Języka Ojczystego** (Filia 3, Filia 5, Filia 7, MFB) – cykl warsztatów językowych, których przedmiotem jest poprawność posługiwania się językiem polskim; dzieci poznają bogactwo i różnorodność ojczystej mowy.
5 spotkań/ 87 osób
- **Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom** (Dział Dziecięco-Młodzieżowy, Filia 5, MFB) - coroczna akcja prowadzona przez Fundację „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”. Otrzymała się

w dniach 30.05 – 07.06. 2020 r. pod hasłem Cała Polska czyta o zwierzętach Ze względu na brak możliwości spotkania się z małymi czytelnikami zaproponowano im szereg atrakcji w sieci. Były to m.in. utwory autorstwa naszych bibliotekarzy; bajka „Historia pewnego psa” i opowiadanie „Kłątwa białej perły” oraz bajki czytane przez Marcina Bradke – dziennikarza i reżysera filmów dokumentalnych.

Łącznie imprez dla dzieci: 156/ 2 378 uczestników.

OFERTA DLA MŁODZIEŻY

- **Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki (Filia 7)** - Spotkania odbywają się raz w miesiącu. Poświęcone są literaturze młodzieżowej, głównie z zakresu fantastyki.
2 spotkania/ 11 osób
- **Młodzi Cyfrowi (Filia 7)** – pod tym hasłem odbywają się cykliczne warsztaty z tworzenia gier mobilnych w aplikacji Action Track. Podczas spotkań uczestnicy projektują własne gry na smartfony, wykorzystując fabułę znanych książek.
5 spotkań/ 35 osób
- **Dzień Bezpiecznego Internetu (Filia 5, Filia 7, MFB)** - z tej okazji przeprowadzono zajęcia i pokazy multimedialne o zagrożeniach wynikających z korzystania z portali społecznościowych, zamieszczanych w nich treściach, zdjęciach i filmach. Ważnym elementem warsztatów było wspólne wypracowanie zasad, dzięki którym korzystanie z sieci jest bezpieczne i pożyteczne. W Filii nr 5 oraz Multimedialnej Filii Bibliotecznej do zajęć dołączyli również seniorzy, którzy chętnie poznali zasady netykiety.
- **„Jak być EKO?” (MFB)** -zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem gry ekologicznej „NEW SHORES” na komputery stacjonarne i urządzenia mobilne. Celem rozgrywki było uświadomienie młodym uczestnikom, jaki wpływ na planetę ma nadmierna eksploatacja surowców.
1 spotkanie/ 11 osób

Łącznie imprez dla młodzieży: 11/ 95 uczestników.

OFERTA DLA DOROSŁYCH

- **Akademia Pogodnego Seniora (Wypożyczalnia Główna):**
„Aloes – dlaczego jest nazywany królową roślin” – wykład dr Renaty Madziary,
„Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego” – prelekcja A. Pałki i H. Wiśniewskiego,
„Królowa wałbrzyskich ulic – Aleja Wyzwolenia” prelekcja przewodnika Jacka Pielicha
„Pokonaj smog, ratuj zdrowie i klimat” spotkanie ,
„Dzień Kobiet” spotkanie z instruktorem dietetyki dr Renatą Madziarą,
Spotkanie z Lilianną Wiercińską-Gronuś (Filia 3) - artystką, poetką, autorką bajek dla dzieci (współautorką „Baśniowego Wałbrzycha”), która opowiadała o swoich obrazach „malowanych” guzikami.
6 spotkań/ 115 osób

- **Cyber Senior** (Filia 5, Filia 7, MFB) – cykl zajęć komputerowych skierowanych do osób starszych, które chcą nauczyć się posługiwać się komputerem i narzędziami internetowymi bądź rozwinąć swoje umiejętności w tym zakresie. Zajęcia odbywają się na różnych poziomach zaawansowania. 29 spotkań/ 190 osób
- **Dyskusyjne Kluby Książki** (Filia 7, MFB)/ Popołudnia z książką (Filia 3, Filia 5, Filia 6)
Spotkania dla miłośników dobrej literatury, których celem jest kreowanie mody na czytanie poprzez akcentowanie przyjemności płynących z lektury oraz promowanie aktywnego udziału w życiu kulturalnym. Tematem są książki znane, nagradzane i kontrowersyjne. 11 spotkań/ 74 osoby
- **Podróże po literaturze** (MFB)
Stała grupa czytelników nadal chętnie uczestniczy w spotkaniach z Józefem Wiłkomirskim, podczas których opowiada on o swoich ulubionych książkach i pisarzach. 5 spotkań/ 61 osób
- **„Porozmawiajmy o...”**
W tym cyklu odbyło się walentynkowe spotkanie poetycko-muzyczne poświęcone twórczości Ireny Raszki, która zaprezentowała uczestnikom swoje liryki. 1 spotkanie/ 21osób
- **Wokół Literatury i Filmu** (Dział Zbiorów Audiowizualnych) – w omawianym okresie odbyły się spotkania:
 - „Leopold Tyrmand” - z okazji Roku Leopolda Tyrmanda - spotkanie połączone z prezentacją multimedialną „Człowiek jest kłębowskiem sprzeczności” poświęconą sylwetce pisarza i pokazem filmu „Jutro premiera” w reż. J. Morgenstern;
 - „High Tech Love – inne oblicze miłości” - spotkanie z T. Smejlisem, M. Ceterą połączone z projekcją filmu „Ona” w reżyserii Spike’a Jonze.
 2 spotkania/ 54 osoby
- **„Porozmawiajmy o filmie”** (MFB) - Spotkania dla pasjonatów kina, poświęcone rozmowom o filmach wyświetlanych w Multimedialnej Filii Bibliotecznej i nie tylko. 2 spotkania/10 osób

Łącznie imprez dla dorosłych: 80/ 1 326 uczestników.

OFERTA DLA GRUP SPECJALNYCH

- **Dyskusyjny Klub Książki i Audiobooka** – cykl spotkań dla osób z dysfunkcją wzroku, organizowany przez Oddział Książki Mówionej we współpracy z Wypożyczalnią Główną. Omawiane są książki dostępne jednocześnie w wersji tradycyjnej i mówionej. 3 spotkania/ 25 osób

- **Cały świat zamknięty w książce** - program skierowany do specjalnych grup użytkowników o obniżonych możliwościach poznawczych i rozwojowych. Korzystają z niego uczniowie szkół specjalnych oraz dorośli podopieczni środowiskowych domów samopomocy. Kontakt z książką pomaga nie tylko zdobywać wiedzę o otaczającym świecie, ale wspiera jednocześnie proces integracji w środowisku bibliotecznym osób upośledzonych. Zajęcia dostosowane są do potrzeb i możliwości indywidualnych uczestników. Spotkania budowane są w oparciu o ten sam schemat (prezentacja książki, wspólne czytanie, proste ćwiczenia manualne). W 1. półroczu odbyły się spotkania:
 - w Filii nr 7 – dla osób ze Środowiskowego Domu Samopomocy i Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałbrzychu,
 - w Dziale Dziecięco-Młodzieżowym w centrali dla dzieci z Podstawowej Szkoły Specjalnej nr 10 w Wałbrzychu,
 - w Multimedialnej Filii Bibliotecznej – dla wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu.
 5 spotkań/ 48 osób
- **Prelekcje regionalne** (Dział Informacji Naukowej i Czytelni) – krótkie wykłady przybliżające historię regionu i jego zabytki dla pacjentów Dziennego Oddziału Psychiatrycznego Specjalistycznego Szpitala im. dr Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu. Mają one formę prezentacji multimedialnych, przygotowywanych na bazie zbiorów Pracowni Regionalnej.
2 spotkania/ 53 osoby
- **„Książka mówiona, dotykana i czytana – edukacja integracyjna”** – warsztaty biblioteczne adresowane do dzieci i młodzieży szkolnej. Oprócz walorów edukacyjnych (poznawanie różnych form książki) mają na celu rozwijać w młodych ludziach empatię i tolerancję wobec osób niepełnosprawnych.
1 spotkanie/ 22 osoby

Łącznie imprez dla specjalnych grup użytkowników: 10/ 126 uczestników.

POZOSTAŁE IMPREZY I DZIAŁANIA

Wieczór Kolęd

3 stycznia 2020 roku Multimedialna Filia Biblioteczna już po raz czwarty zorganizowała Wieczór Kolęd. Na bibliotecznej scenie zaprezentowali się Chór Millenium i Wałbrzyskie Wróbelki, dzięki którym mogliśmy usłyszeć najpiękniejsze kolędy i pastorałki. Wieczór Kolęd poprowadzili Małgorzata i Józef Wiłkomirscy.

1 spotkanie/137 osób

Wałbrzyskie Wróbelki

spotkania chóru dziecięcego, działającego przy Multimedialnej Filii Bibliotecznej, które prowadzi Małgorzata Wiłkomirska.

9 spotkań/72 dzieci

„Atlanty polecają na czas kwarantanny” - materiały publikowane na stronie internetowej i profilach facebookowych Biblioteki pod Atlantami w okresie zamknięcia biblioteki, m.in.:

- Światowy Dzień Autyzmu we współpracy z Fundacją „Kalejdoskop Autyzmu”,
- *Leopold Tyrmand* - prezentacja „Śladami złego”, kalendarium, zestawienie bibliograficzne,
- *Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich* – cytaty o książkach, zagadki, memy,
- *Jan Paweł II* - prezentacja i zestawienie bibliograficzne,
- *Organizacja przyjęć okolicznościowych* - prezentacja ,
- *Zdrowy model żywienia rodziny* - prezentacja,
- *Czytaj i poleć dalej* – oferta na czas kwarantanny,
- *O epidemiach do poczytania i obejrzenia* – wybór lektur i filmów,
- *Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich* – prezentacja, zestawienie bibliograficzne,
- *Śniadanie dla seniora* - prezentacja z okazji Europejskiego Dnia Zdrowego Śniadania,
- *Ćwiczenia usprawniające pamięć dla seniorów*,
- *Chełmiec* – prezentacja krajoznawcza,
- *Dzień Florysty* – motywy kwiatowe w literaturze.

#NieZostawiamCzytelnika – działania w sieci w ramach akcji zainicjowanej przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, mającej na celu promowanie dostępu do kultury i nauki w czasie epidemii (recenzje książek, przeglądy nowości, zapowiedzi spotkań autorskich online, challenge książkowy)

Seanse filmowe (Dział Zbiorów Audiowizualnych, Filia 7, MFB)

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i zainteresowaniom użytkowników Biblioteka organizuje wiele projekcji wartościowych dzieł światowego kina w kilku cyklach:

- Kinomaniacy (Filia 7 we współpracy z WOK-iem)
- Seanse na Piaskach (Filia 7)
- Seanse pod Atlantami (centrala)
- Literatura na ekranie (MFB)
- Warto obejrzeć (MFB)

16 spotkań/ 501 osób

Mini repozytorium gier mobilnych

Podczas przymusowej izolacji społecznej biblioteczny zespół tworzenia gier w aplikacji Action Track przygotował dla użytkowników Biblioteki kilka gier służących rodzinnej rozrywce w warunkach domowych:

- „Elfie przygody”,
- „Kto dogoni zająca?”,
- „Skrzacie opowieści”,
- „Ale Kosmos!”,
- „Fantastyczne bestie słowiańskich mitologii”,
- „Dzień Hasła”.

Klub Gier Planszowych (Filia 5)

Cyklicznie odbywają się spotkania miłośników popularnych planszówek. W omawianym okresie skorzystało z nich 248 osób.

Kiermasze Taniej i Używanej Książki (Wypożyczalnia Główna)

sprzedaż obejmuje wycofane egzemplarze nie przystające do profilu zbiorów Biblioteki, dublety lub książki pozyskane jako dary od czytelników.

Kuferek do przedszkola

W dalszym ciągu dostarczane są wartościowe książki do wałbrzyskich przedszkoli. Książki te są wykorzystywane podczas codziennych zabaw i zajęć.

GALERIA POD ATLANTAMI

Do czasu ogłoszenia stanu epidemii w Galerii pod Atlantami zorganizowano tylko 2 wystawy, które obejrzało łącznie 246 osób (w tym 5 grup zorganizowanych):

„Jazz Tyrmanda” – na początku stycznia została zorganizowana wystawa z okazji obchodzonego Roku Leopolda Tyrmanda. Na biało-czarnych planszach przedstawiono postać pisarza jako miłośnika jazzu. Wybrane fragmenty jego twórczości, a także wywiadów z autorem i osobami, które go znały, przekazują obraz tego, czym dla L.Tyrmanda był jazz. W marcu wystawę eksponowano w Multimedialnej Filii Bibliotecznej.

„SPÓJRZ widzę” – wystawa prac fotograficznych członków Wałbrzyskiego Klubu Fotograficznego. Zaprezentowano prace 15 autorów inspirowane tekstami piosenek zespołu „Raz Dwa Trzy”. Wernisaż wystawy, który odbył się 14 lutego, zainaugurował IV Wałbrzyski Weekend Fotografii.

Od połowy marca działalność Galerii pod Atlantami została zawieszona. Uruchomiono natomiast jej profil na Facebooku i Instagramie. Zamieszczane zostały tu ciekawostki na tematy: sztuki wysokiej, grafiki, plakatu, ilustracji, projektowania okładek, fotografii, itp., a także rozmaite materiały edukacyjne, tutoriale dla dzieci i młodzieży. Oba kanały służą również do utrzymania kontaktu z odwiedzającymi galerię. Po wznowieniu jej działalności planuje się zamieszczanie relacji z prowadzonych działań, w tym wernisaży online, prezentacji wystaw, itp.

OGÓŁEM W I pół. 2020 r. ZORGANIZOWANO RAZEM 257 RÓŻNYCH IMPREZ BIBLIOTECZNYCH*, W KTÓRYCH WZIĘŁO UDZIAŁ 3 925 UŻYTKOWNIKÓW. ZE WSZYSTKICH USŁUG BIBLIOTECZNYCH SKORZYSTAŁO OGÓŁEM 19 486 OSÓB. BIBLIOTEKĘ ODWIEDZIŁO W SUMIE 46 641 OSÓB.

*(podane liczby dotyczą wyłącznie spotkań tradycyjnych, nie obejmują form organizowanych online)

DYREKTOR
Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej
„BIBLIOTEKI pod ATLANTAMI”

mgr Renata Nowicka

Oprac. Renata Nowicka i Arleta Wojciechowska